

Základná škola s materskou školou Torysa

**VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE
ŽIAKOV S PORUCHOU AKTIVITY A
POZORNOSTI
pre primárne vzdelávanie – 1. stupeň ZŠ**

OBSAH

1. Všeobecné ciele výchovy a vzdelávania.....	3
2. Stupeň vzdelania.....	3
3. Profil absolventa.....	4
4. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy.....	4
5. Špecifiká výchovy a vzdelávania.....	4
6. Vzdelávacie štandardy.....	5
7. Rámcové učebné plány.....	5
8. Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie.....	5
8.1 Základná škola pri liečebno-výchovnom sanatóriu, špeciálna trieda pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti.....	6
8.2 Vzdelávanie formou individuálnej integrácie.....	6
9. Povinné personálne zabezpečenie.....	7
10. Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie.....	7
11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia v škole.....	7
12. Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov.....	8

1 Všeobecné ciele výchovy a vzdelávania

Ciele výchovy a vzdelávania sú v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre 1. stupeň základnej školy ISCED 1a Štátneho vzdelávacieho programu pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2. Špecifickým cieľom je reedukácia a korekcia prejavov v učení a správaní, ktoré sú dôsledkom diagnostikovaného zdravotného znevýhodnenia ako aj tréning požadovaných vzorov, foriem správania a následne aj reedukácia vlastností vo vzťahu k učeniu.

2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie – 1. stupeň základnej školy.

3 Profil absolventa

Profil absolventa je definovaný v Štátnom vzdelávacom programe pre 1. stupeň základnej školy ISCED 1 a v Štátnom vzdelávacom programe pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2.

4 Vzdelávacie oblasti a prierezové témy

Vzdelávacie oblasti a prierezové témy sú totožné so vzdelávacími oblasťami a prierezovými témami podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre 1. stupeň základnej školy ISCED 1 a podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2.

5 Špecifiká výchovy a vzdelávanie

Základom pre špecifický postup pri vzdelávaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti je vytvorenie pozitívneho vzťahu medzi učiteľom a žiakom. Vzdelávanie žiaka s poruchou aktivity a pozornosti si vyžaduje koordinovaný tímový prístup učiteľa, psychológa, špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga, logopéda podľa potreby. Špecifiká vzdelávania je potrebné uplatňovať v individuálnom rozsahu a podľa individuálnych potrieb žiakov vo všetkých formách vzdelávania nasledovne:

- ✓ Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov s poruchou aktivity a pozornosti.
- ✓ Žiak s poruchou aktivity a pozornosti, ktorý nemôže plniť požiadavky príslušných vzdelávacích oblastí a štandardov, sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

- ✓ Voliteľné hodiny je možné využiť aj na intenzívne vzdelávanie v určitej vzdelávacej oblasti v rámci individuálneho vzdelávacieho programu žiaka.
- ✓ V prípade individuálnej integrácie v bežnej triede základnej školy môže na vyučovacích hodinách podľa potreby pracovať so žiakom/žiakmi s poruchou aktivity a pozornosti školský špeciálny pedagóg alebo liečebný pedagóg a to individuálne alebo v skupinkách, podľa individuálneho vzdelávacieho programu žiaka/žiakov. Obsah, formy a postup svojej činnosti konzultuje s príslušným učiteľom.
- ✓ Školský špeciálny pedagóg, liečebný pedagóg, logopéd, školský psychológ v rámci vyučovania pracuje individuálne so žiakom, resp. so skupinkou vybraných žiakov s cieľom systematickej, intenzívnej korekcie, terapie alebo reedukácie.
- ✓ V prípade potreby si školy, v ktorých sa vzdelávajú žiaci s poruchou aktivity a pozornosti, vo svojich školských vzdelávacích programoch, môžu pre týchto žiakov zvýšiť počet voliteľných hodín o 1 až 3 hodiny týždenne.
- ✓ Pri vyučovaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti môže učiteľ stanoviť dĺžku a štruktúru vyučovacej hodiny flexibilne, zohľadňujúc psychický stav, správanie a potreby žiakov, ktoré sú dôsledkom stanovenej diagnózy.
- ✓ Vo vyučovaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti, u ktorých sa predpokladá, že po ukončení vzdelávania v základnej škole budú pokračovať vo vzdelávaní v stredných odborných školách. Na 2. stupni základnej školy odporúča vo všetkých ročníkoch vyučovať predmety zo vzdelávacej oblasti Človek a svet práce.
- ✓ Žiakovi s poruchou aktivity a pozornosti nemožno znížiť známku pri hodnotení učebných výsledkov alebo správania, pokiaľ sú nedostatočné učebné výsledky alebo nevhodné prejavy správania dôsledkom stanovenej diagnózy. K hodnoteniu a klasifikácii správania žiaka s diagnostikovanou poruchou aktivity a pozornosti zníženou známkou zo správania možno pristúpiť len po odbornom posúdení a odporúčení tohto postupu príslušným poradenským zariadením a to na základe takých

prejavov správania žiaka, ktoré sú závažným porušením školského poriadku, ako napr. neospravedlnené hodiny, fyzické ublíženie iným osobám a pod.

- ✓ Pri hodnotení učebných výsledkov aj správania sa kladie dôraz na motivačnú zložku hodnotenia.

6 Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy sú totožné so vzdelávacími štandardami podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre 1. stupeň základnej školy ISCED 1 a podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2.

7 Rámcové učebné plány

Rámcové učebné plány sú totožné s rámcovými učebnými plánmi podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre 1. stupeň základnej školy ISCED 1 a podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2 s nasledovnými špecifikami:

- a) Na vyučovaní cudzích jazykov a vyučovacích predmetov zo vzdelávacej oblasti Človek a svet práce sa trieda môže deliť na dve skupiny podľa podmienok školy.
- b) Do školského vzdelávacieho programu si školy, okrem iných predmetov, podľa potreby zaraďujú aj špecifické predmety zameraných na korekciu, terapiu a reedukáciu dôsledkov zdravotného znevýhodnenia žiakov, napr. individuálna logopedická intervencia, tvorivé písanie, tvorivé čítanie, pohybová výchova, terapeutické a korektívne cvičenia.
- c) Na vyučovaní špecifických predmetov, zameraných na korekciu, terapiu a reedukáciu dôsledkov zdravotného znevýhodnenia žiakov, sa môže trieda deliť na dve skupiny podľa podmienok školy.

8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Vo výnimočnom prípade môže byť žiak so závažnou formou poruchy aktivity a pozornosti na základe lekárskeho odporúčania na určitý čas podľa § 24 zákona č. 245/2008 Z.z oslobodený od povinnosti dochádzať do školy, pričom sa mu v súlade s týmto zákonom poskytuje individuálne vzdelávanie.

8.1 Základná škola pri liečebno-výchovnom sanatóriu, špeciálna trieda pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti

Formy organizácie výchovy a vzdelávania upravuje § 29 a § 30 zákona č. 245/2008 Z.z. a vyhláška Ministerstva školstva č. 322/2008 Z.z. o špeciálnych školách.

8.2 Vzdelávanie formou individuálnej integrácie

Ak sa porucha aktivity a pozornosti premieta do vzdelávacieho procesu tak, že žiakovi je potrebné vytvoriť špeciálne podmienky na vzdelávanie, takýto žiak má špeciálne výchovnovzdelávacie potreby a musí byť v škole evidovaný ako žiak so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami. Podmienkou je súhlas jeho zákonného zástupcu. Potvrdenie o tom, že žiak má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vydáva podľa kompetencií, na základe odborného vyšetrenia, školské zariadenie výchovného poradenstva a prevencie. Žiak, ktorý má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, musí mať vypracovaný individuálny vzdelávací program. Individuálny vzdelávací program vypracováva škola spoločne so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie podľa kompetencií. Žiak môže mať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby počas celého vzdelávacieho cyklu alebo len počas limitovaného obdobia, čo sa posudzuje na základe výsledkov odborného vyšetrenia školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorý sa vzdeláva v bežnej triede základnej školy, musí mať zabezpečené odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej jeho individuálnym potrebám. Riaditeľ školy je povinný pri výchove a vzdelávaní takéhoto žiaka zabezpečiť systematickú spoluprácu školy so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie. Podľa potreby škola môže spolupracovať aj so špeciálnou školou. Individuálny vzdelávací program je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, individuálne integrovaného v bežnej triede základnej školy. Je to dokument, ktorého účelom je plánovanie vzdelávania žiaka podľa jeho špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

Individuálny vzdelávací program obsahuje:

- ✓ základné informácie o žiakovi a vplyve jeho diagnózy na výchovno-vzdelávací proces,
- ✓ požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy,
- ✓ modifikáciu učebného plánu a učebných osnov,
- ✓ aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov,
- ✓ špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka,
- ✓ špecifiká organizácie a foriem vzdelávania,

- ✓ požiadavky na zabezpečenie kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok,
- ✓ v prípade potreby charakteristiku pomoci asistenta učiteľa,
- ✓ zabezpečenie servisu odborníkov – špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga, psychológa, logopéda a iných podľa potreby, na základe odporúčania školského poradenského zariadenia,
- ✓ všetky špecifické úpravy sa vypracovávajú v individuálnom rozsahu a kvalite tak, aby zodpovedali špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám konkrétneho žiaka.

Individuálny vzdelávací program vypracováva triedny učiteľ v spolupráci s poradenským zariadením (§ 94 ods. 1 písm. b) bod 1 zákona č. 245/2008 Z. z.) a podľa potreby aj so školským špeciálnym pedagógom a školským psychológom, prípadne ďalšími zainteresovanými odbornými zamestnancami podľa potreby. Ak je žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami potrebné prispôbiť obsah a formy vzdelávania v jednom alebo viacerých vyučovacích predmetoch, vypracuje vyučujúci daného predmetu v spolupráci so špeciálnym pedagógom (najvhodnejšie školským špeciálnym pedagógom) ako súčasť individuálneho vzdelávacieho programu Úpravu učebných osnov konkrétneho predmetu. Jedná sa o úpravu obsahu vzdelávania žiaka, t. j. vychádza sa z učebných osnov predmetu. Vyučujúci učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom vypracuje postupnosť krokov pri preberaní učiva príslušného predmetu. Úprava učebných osnov predmetu, ktorá je súčasťou individuálneho vzdelávacieho programu, sa vypracováva len pre tie vyučovacie predmety, v ktorých žiak nemôže postupovať podľa učebných osnov daného ročníka bez príslušných úprav.

Individuálny vzdelávací program sa v priebehu školského roka môže upravovať a dopĺňovať podľa aktuálnych špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka. Úpravy vzdelávacieho programu sú výsledkom odborných konzultácií všetkých zainteresovaných odborníkov a oboznamuje sa s nimi aj zákonný zástupca žiaka. Individuálny vzdelávací program podpisuje riaditeľ školy, triedny učiteľ, špeciálny pedagóg, ktorý sa podieľal na jeho vypracovaní a zákonný zástupca žiaka.

9 Povinné personálne zabezpečenie

Personálne zabezpečenie primárneho vzdelávania ISCED 1 a nižšieho sekundárneho vzdelávania ISCED 2 v školách pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti a v špeciálnych

triedach sa realizuje podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre 1. stupeň základnej školy ISCED 1, Štátneho vzdelávacieho programu pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2 so zohľadnením potrieb školy uvedených v bode 8. 2 tohto vzdelávacieho programu; v základnej škole pri liečebno-výchovnom sanatóriu sa personálne zabezpečenie riadi aj ustanovením §13 vyhlášky Ministerstva školstva SR č. 323/2008 Z.z. o špeciálnych výchovných zariadeniach.

10 Povinné materiáľno-technické a priestorové zabezpečenie

Podmienky pre povinné materiáľno-technické a priestorové zabezpečenie sú definované v Štátnom vzdelávacom programe pre 1. stupeň základnej školy ISCED 1 a v Štátnom vzdelávacom programe pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2.

11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia v škole

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia v škole sú definované v Štátnom vzdelávacom programe pre 1. stupeň základnej školy ISCED 1 a v Štátnom vzdelávacom programe pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2. Najmä u žiakov so závažnejšími formami poruchy aktivity a pozornosti je potrebné zabezpečiť zvýšenie ochrany fyzickej bezpečnosti samotného žiaka a jeho spolužiakov. Žiak by mal byť pod stálym pedagogickým dozorom.

12 Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov

Školský vzdelávací program sa vypracováva na základe Štátneho vzdelávacieho programu pre 1. stupeň základnej školy ISCED 1, podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2 a tohto vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti.